

KIS HÍR LAP



Szerkeszti Forgó bácsi.



FURCSA HANGVERSENY. (Lásd a 359. lapon.)

LIX. köt. 23. szám. Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fill. 1900. december 2-án.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

HARDY KAPITÁNY GYERMEKEI.

— Elbeszélés számos képpel. —

Irta Ellis Ede.

(Folytatás.)

AZ indiánusok közt mindig voltak, akik értettek és bár hibásan, de beszéltek is a fehérek nyelvén. Béke idején csapatostul látogattak el a fehérek városaiba, hogy vadász-zsákmányukat: prémeket, bőroket, becsereljék a nekik szükséges holmiért: pokróczért, szövetért, legfőképen pedig puskaporért. Egy-egy ügyesebb vörös-bőrű, aki fiatal korától fogva sokszor járt ilyen vásárokon, lassanként megtanulta a fehérek nyelvét és persze legjobban az, aki legélesebb eszü, legfurfangosabb volt. Ilyent szerettek az indiánus törzsek aztán főnkül is megválasztani, mert tudott a fehér küldöttekkel, katonai parancsnokokkal beszélni, alkudozni, ha valami dolguk akadt egymással.

— Ilyen volt Vörös-farkas is és nagyon jól megértette a Viktor szavait. De különben megértette volna minden szó nélkül is, mert nagyon érthetően beszélt a puskacsöve, mely reá volt irányozva s egy szempillantás alatt golyót röpíthet a fejébe.

Letette hát a puskát és újra az evezőt vette elő. Nem volt kétsége felőle, hogy mégis hatalmába ejti a két fehér gyermeket, furfanggal ki fog rajtok, nem menekülhetnek. Harcosai künn vannak a parton, ő maga elzárja az utat a vizen... kelepceében vannak.

Lassan evezve közeledett Viktorékhoz. A hold fénye teljesen megvilágította ijesztő alakját. Mikor a csónakba ült, levetette palást-forma bő köpönyegét, tehát derékig meztelen volt s hosszú fekete haja mélyen omlott le a vállaira. A feje tetején három

nagy toll libegett, jelül, hogy »hadi ösvényen« jár.

Csónakjával már oly közelre ért, hogy kiáltozás nélkül is megértették egymást. És Vörös-farkas meglepően nyájas hangon, nyájasan vigyorgó képpel kérdé:

— Fehér gyermekek, miért csónakban este?

A nyájas hang nem tévesztette meg Viktort. Tudta, hogy inkább vakmerőnek, mint félénknek kell látszani. Hetykén felelé tehát:

— Itt vagyunk a csónakban, mert nekünk úgy tetszik.

— Igen, igen, tetszik: a csónakban jó: de az apa megengedte? Ki az apa?

— Hogy kicsoda és megengedte-é, ahhoz semmi közöd. Inkább én kérdelem, mi keresni valód van itt a mi vidékünkön, Vörös-farkas? Mert az vagy, tudom.

— A sápadt képű ifju nagyon böles ifju. Igen, én Vörös-farkas. És Vörös-farkas is tudni, hogy a sápadt képű gyermekek Hardy kapitány gyermekei.

A vörös-bőrű főnök e szavai ugyancsak növelték Viktor aggodalmát. Ha Vörös-farkas tudja, hogy gyűlölt ellenségének a gyermekei vannak a keze ügyében, természetesen mindenkép rajta lesz, hogy hatalmába ejtse őket.

E közben Vörös-farkas, lassan evezve, már oly közelre ért, hogy alig egy-két evező-hosszuságnyi távolság volt a két csónak közt. Aligha arra nem számított, hogy beszéddel elterelve az ifju figyelmét, egészen közelébe férközik s akkor villámgyors mozdulattal lefegyverezi. Csak hogy Viktor, aki folyvást lövésre készen tartotta a fegyverét, résen állt és látta a veszedelmes közeledést. Fenyegető hangon szólt:

— Hallod-e egy lépésnyit egyetlen hangot meghalsz!

A fényes h... amint Vörös-natra szinte e... sápadt képű f... terven. És cs... ravaszát, hogy... fejébe. Mert a... a telepítvénye... kek is, már... már az pedig... mikor ő sok... pusztítani, el... akkor mind-e... löjjék agyon.

Minden fur... hamarjában... fogadta a V... közeledett. I... törte a fejét... nem csaphat... nem szólitha... lelésével sem... ződött. Csak... minden hívás... látják őt is, a... parancs sem... tegyenek... ifjut. Csak h... tudhatni, mi...

Lassankén... hogy kényel... lövésre késze... nem lőtt. M... Vörös-farkas... nus is hama... el a Viktor

— Hallod-e, Vörös-farkas! Ha még csak egy lépésnyivel is közelebb jössz, vagy ha egyetlen hanggal jelt adsz a harczosaidnak: meghalsz!

A fényes holdvilágnál jól lehetett látni, amint Vörös-farkasnak a képe egy pillanatra szinte eltorzult a nagy dühtől. Az a sápadt képű fiu keresztül látott a furfangos terven. És csak meg kell nyomni a puskaravaszát, hogy golyót röpítsen az ellensége fejébe. Mert azt is tudta Vörös-farkas, hogy a telepítvényesek fiai, még ha félig gyermekek is, már nagyon biztosan lőnek. No, már az pedig csöppet sem volt inyére, hogy mikor ő sok fáradsággal ide jött rabolni, pusztítani, ellenségén a boszuját kitölteni, akkor mind-ezek helyett egész röviden őt löjjék agyon.

Minden furfangossága mellett sem tudta hamarjában, mit tegyen. Egyelőre megfogadta a Viktor fenyegető szavát, nem közeledett. De nem is távolodott. Csak törte a fejét: mihez fogjon, ha sem maga nem csaphat rá a prédára, sem harczosait nem szólíthatja elő. Hogy barátság szinlelésével sem boldogul, arról már meggyőződött. Csak abban bizott, hogy harczosai minden hívás nélkül is keresni fogják, meglátják őt is, a két fehér testvért is, és akkor parancs sem köll nekik: tudni fogják, mit tegyenek... hátba támadják a merész fehér ifjút. Csak hogy ehhez idő kell. Mert nem tudhatni, mikor bukkannak elő harczosai.

Lassanként azonban bizakodni kezdett, hogy kényelmesen várhat. Viktor folyvást lövésre készen tartotta ugyan a puskát, de nem lőtt. Miért? Ha Viktor átlátott a Vörös-farkas tervén, viszont a ravasz indiánus is hamar kitalálta, miért nem dördül el a Viktor puskája.

Nagy oka volt annak: jól tudta Viktor, hogy a többi indiánusok közel vannak, a lövésre tehát ide rohannának és vagy agyon lövik, vagy elfogják. Ki köll valamit eszelni, hogy ebből a válságos állapotból szabaduljon.

Daczosan farkas-szemet nézve, mindketten ugyancsak törték a fejüket, hogy kifogjanak egymáson.

— Akár lövök, akár sokáig várok, egyformán veszve vagyunk és akkor, veszve vannak szüleink is, mert nem értesülhetnek a veszedelemről, gondolá Viktor. Magamat készséggel föláldoznám, csak megmenthetném ezen az áron jó szüleimet és édes kis hugoskámát!

Ebből a gondolatból a következő pillanatban már kész terv érlelődött ki. A csónak közel volt a parthoz s Dorinka tartotta mozdulatlan helyzetben, erősen fogva egy fának lecsüngő ágát. Mennyire vannak a parttól, azt Viktor pontosan nem tudhatta, mert egy pillanatra sem fordíthatta el a tekintetét Vörös-farkasról; de bizott benne, hogy terve sikerülhet. Folyvást ellenségére nézve, halkán szólt:

— Dorinka, nézd csak jól, vagyunk-e olyan közel a parthoz, hogy kiugorhatnál, ha a csónak orrát oda fordítanád a partnak?

— Hogy ne? Alig három lépésnyire vagyunk a parttól.

— Akkor jól vagyunk. Most nagyon figyelj arra, amit mondok. Az ágba fogózva, nagyon lassan, szinte észre-vétlenül fordítsd a csónak orrát a partnak, aztán ugorj ki.

— Igen is. Aztán megfogom a csónakot, hogy te is kiugorhass.

— Nem, az nem lehet. Én nem mozdulhatok, mert amint elfordulok, Vörös-farkas azonnal lő vagy jelt ad a harczosainak s

ezek okvetlenül elfognak a parton. Most Vörös-farkas nem mer moccani s még egy ideig itt fogom tartani. Neked pedig,

édes kis hugocsám, be kell most bizonyítanod, hogy a vitéz Hardy kapitány leánya vagy.



... BEUGROTT A FOLYÓBA. (Lásd a 358. lapon.)

— Mit tegyek?

— Egymagadnak kell haza menned. Jól ismered a tájékat, nem tévedhetsz el. Amint a csónakból kiugrottál: sietve, de mégis

óvatosan menj egyenest előre a gyalog-ösvényig, ott pedig fordulj haza felé. De ne maradj az ösvényen, hanem túl rajta a sűrűségben menj, mégis úgy, hogy koron-

ként mindig így biztosan

— Vállalko

— Tehát I

egy pillanatra

bőrűek ólál

kodnak körös

körül; a leg

kisebb nesze

lapulj meg süri

bokor tövébe

Jól megértet

tél?

— Meg. De

ó!... hát te

— Én még

jó ideig farkas

szemet nézel

ezzel a vörö

ördöggel, ami

csak azt ne

gondolhatom

hogy bizto

távolságban

vagy. Akko

majd kieszele

valamit. Talá

utánad is me

hetek, utól

érhetlek. D

erre ne szá

aits, csak me

Saporán és é

teítsd apár

kat Amig V

rös-farkas i

van, ddig a

hugocsám, a

Méreg ke

egymagán

ként mindig az ösvény felé kanyarodjál. Így biztosan haza jutsz. Vállalkozol rá?

— Vállalkozom.

— Tehát Isten nevében, indulj! És azt egy pillanatra se felejtse el, hogy vörösbőrűek ólálkodnak köröskörül; a legkisebb neszre lapul meg sűrű bokor tövébe. Jól megértettél?

— Meg. De ó!... hát te?

— Én még jó ideig farkaszemet nézek ezzel a vörös ördöggel, amíg csak azt nem gondolhatom, hogy biztos távolságban vagy. Akkor majd kieszelek valamit. Talán utínad is mehetek, utól is érhetlek. De erre ne számíts, csak menj saporán és érteítsd apánkat! Amíg Vörösfarkas itt

van, addig a házuknál nincs baj. Menj, hugocám, a jó Isten vezéreljen!

Méreg kockázat volt, hogy a lánykát egymagán bocsássa utra, de egyebet nem

tudott kieszelni. Bizni pedig bizott Dorinkában, akit nagyon ügyes, szemes leánykának ismert.

Ezt Dorinka most mindjárt be is bizonyította. Még beszéltek, mikor a csónak alig észre-vehető

lassúsággal kanyarodni kezdett, mint ha csak a víz folyása mozditaná ki eddigi helyzetéből.

Viktor nem nézett hátra, nem vette le tekintetét egy pillanatra sem Vörösfarkasról, de érezte, hogy Dorinka híven teljesíti az utasítást. A csónak orra lassacska egészen a partnak fordult s a lecsüngő ágak a csónak középerére estek, úgy, hogy a leányka és a csónak eleje jóformán el is volt takarva. Látta-e, sejtette-e Vö-



... MEGLAPULT EGY FA MELLETT.

(Lásd a 359. lapon.)

rösfarkas, mi történik?... nem bizonyos. Ha látta is, beérte azzal, hogy a fogait csikorgatta dühében. Mozdulni nem mert. Az a veszedelmes puska-cső a Viktor kezében

egy pillanatra sem hanyatlott alá... az ő harcosai pedig még nem jelentkeztek.

Egyszerre csak azt érezte Viktor, hogy a csónak egy kis ütődést kap... bizonyosan partot ért az orra... Majd nem ugyanabban a pillanatban meg is lendült egy kicsit és mélyebbre merült azon a végén, ahol Viktor állt, ami azt jelentette, hogy a tulsó vége könnyebb lett, vagy is Dorinka, aki eddig ott ült, már kiugrott a partra.

Viktor most sem fordult hátra, csak halkán szólt:

— Dorinka! Itt vagy még?

Semmi válasz.

— Dorinka! szólt Viktor másodszor és hangosabban.

— Már kiszállt, utnak indult, gondolta Viktor.

Ebben nem is tévedett. Oly zajtalanul osont el a leányka, hogy a partról a legkisebb nesz sem hallatszott.

A csónak, melyet most már senki sem tartott, nagyon lassan, de mégis elfordult az orrával a parttól és Vörös-farkas észre vehette, hogy a leányka nincs többé ott. Észre is vette, sőt körül-belül azt is kitalálhatta, mit tervezett ki Viktor. Ez a fehér gyerkőc még kifog rajta, a híres ravasz főnökön! És a harcosai még most sem mozognak! Persze, nem gyanítanak semmit. Inkább ők várnak jel-adást a vezérüktől.

De ha kellemetlen volt a Vörös-farkas helyzete, keserves volt a Viktoré is. Már a keze is zsibbadzott, a szeme is káprázott, hogy oly sokáig tartotta folyvást magasan a puskát és nézett merően az ellenségre. Dorinka távozása óta már jócs-

kán mult idő, a leányka már eljuthatott a gyalog ösvényhez és bizonyosan szerencsésen el is jutott oda, mert semmi nesz sem hallatszik onnan. Pedig ha a vörösbőrűek elfogták volna, ők maguk ujjongnának, a leány pedig sikoltana.

Most már tehát ideje volna, hogy Viktor maga is próbáljon valamit. De mit?

— Ej! Ha másképp nem lehet, hát agyonlövöm ezt a vörös ördögöt. Mire a lövés után a többiek ide érnek, már akkor én künn leszek a parton és talán elosonhatok. Legyen vége!

De még nem gondolta azt végig, midőn egyszerre csak azt látja, hogy megkészt a gondolatával. Mert Vörös-farkas is megelégtelte a kínos várakozást és hirtelen kieszelte a módját, miképen foghat ki Viktoron. Villámgyorsan felszökött és beleugrott a folyóba. (Lásd a képet a 356. lapon.) S a következő pillanatban már el is tűnt a vízben.

Ez a váratlan, hirtelen fordulat annyira meglepte Viktort, hogy az első pillanatban lőni is elfelejtett, egy másodpercet utóbb pedig már késő volt, nem látott többé senkit. Hogy azonban Vörös-farkasnak mi a terve, azt nem volt nehéz kitalálnia.

— Hát így sem bánom, szólt Viktor magában. Legalább megmozdulunk. Majd én mégis csak hamarabb künn leszek a parton.

Gyorsan megkapta az evezőt, egy-ét csapással parthoz lódtotta csónakjára és kiugrott. Sietségében sem feledkezett meg a szükséges óvatosságról.

— A csónakra még szükséges lehet, ha az erdőben elállják utamat.

Kihuzta fá-
ne sodorhassa
és megindult
lépésnyire elj-
nyig, akkor
ki rajta ezen
Dorinkát is t-
sen menekült
látszott helyz-
kodni kezdet-
az ellenség
vizben.

Megindult,
séges óvatoss-
kodó sötétség
huszat, mik-
rikoltást hal-
De Viktort

— Ez Vö-
jön és vala-
Vigyáznom k-

Ez csöppe-
egy-két más-
teket hallot-
utána jött
vérese-rikolt-
folyó felől.

Viktor m-
(Lásd a ké-
dobogott a

— Aki a
farkas lehet-
zemközt me-

S mikor
ah három
el jellelte.

Kihuzta félig a partra, hogy a víz el ne sodorhassa, aztán fölkapta a puskáját és megindult befelé. Ha néhány száz lépésnyire eljut a folyótul a gyalog ösvényig, akkor semmiféle indiánus nem fog ki rajta ezen a jól ismert tájékon. Talán Dorinkát is utól éri. Eddig oly szerencsésen menekült ki a többször reménytelennek látszott helyzetekből, hogy most már bizakodni kezdett, kivált mert tudta, hogy az ellenség vezére még ott lubiczkol a vízben.

Megindult, oly gyorsan, amint a szükséges óvatosság és a sűrű erdőben uralkodó sötétség engedte. Alig lépett azonban huszat, mikor a folyó felől sajátságos rikoltást hallott, mint ha vércse szólana. De Viktort nem vezette félre.

— Ez Vörös-farkasnak a hangja. Már jön és valami jelt adott a társainak. Vigyáznom kell!

Ez csöppet sem volt fölösleges. Alig egy-két másodpercczel később gyors lépteket hallott a háta mögött. Egyenest utána jött valaki. Szemközt pedig olyan vércse-rikoltás hallatszott, mint előbb a folyó felől.

Viktor meglapult egy vastag fa mellett (Lásd a képet a 359. lapon.) s bizony dobogott a szíve.

— Aki a folyó felől jön, csak Vörös-farkas lehet. Már kimászott a vízből. Ott szemközt meg társai feleltek a jelre.

S mikor ezt gondolta, már látta is, hogy az három lépésnyire Vörös-farkas rohan el mellette.

(Folytatása következik.)



FURA HANGVERSENY.

(Képpel a czímlapon.)

*Mily bömmögés, dörgés, morgás!
Milyen fura hang-zavargás!
Amonnan a nagy ablakból
Dörmögés meg zongora szól.
Dörmögés . . . de mégis ének —
Ének, s mondánád dörmögésnek.
Az ablak alatt megállok . . .
Nézek bele s furát látok:
Medvék jól butorzott vaczkát,
Benne Maczkót s nejét, Maczkát.
Oly recsegve énekelnek,
A falak is tánczra kelnek.
Arszlán ur majd andalítón
Majd félelmes csapkodással
Kiséri a pianinón,
És a nyomán kél csodás dal.
Csodás, furcsa medve-ének . . .
Soha mását e zenének!
Nem is tudom mire véljem,
Vagy tán nem is vagyok ébren?
Nyilván csak úgy álmodhattam . . .
Mert hát éppen itt alattam
Van Rontó Pálék lakása,
Aki fülem folyton ássa
Ha böködi a zongorát.
(Kitorpte már kilencz fogát.)
S tegnap volt csak mit hallani!
Roszcsont Ferke és Vad Laczi
Nála vendégségben voltak,
És úgy bögték, úgy tánczoltak,
Ordítottak és tomboltak,
Vastagon s véknyan danoltak,
Hogy szemem le se hunyhattam
S el csak hajnalban aludtam.
És így magyarázhatom csak,
Hogy álmomban e bögések
Vadállati bömbölések
Bösz koncertté kavartak.*



NAGYRA TERMETT KIS FIU. (Lásd a 367. lapon.)



VADÁM gy
Balator
pen. A nyár
kellemes üdi
felől s míg a
a szülék kiss
padokon ülve

— Hát Ó

— Amott

felelé egy má

A két tes

fejét, nagy fig

mit, aztán v

ugyan hevese

— Ne bosz

hogy semmi k

— En ped

Nézd meg jól,

— En pe

hamis.

— No, ig

hatunk, még

igaza. De ott

mondja apács

Es kezébe k

darabot, siet

követte, de é

ről a biztos d

— Apácsk

nem akarta C

koronát . . . a

nem hiszi, é

boltosnak iga

Az apa átve

rápillantott. i



AZ ÓLOM KORONA.

— Beszélyke. —

VADÁM gyermek-csoport játszógatott a Balaton partján, egyik nyaraló telepen. A nyári nap már lenyugvóban volt, kellemes üdítő szellő lengett a nagy tó felől s míg a gyerekek a víznél mulatoztak, a szülék kissé odább sétálgattak, vagy a padokon ülve beszélgettek.

— Hát Odön hol van? kérde egyik fiu.

— Amott tanakodik valamin a hugával, felelé egy másik.

A két testvér csakugyan összedugta a fejét, nagy figyelemmel vizsgálgatott valamit, aztán vitatkoztak, még pedig Odön ugyan hevesen.

— Ne bosszants már, Jolánka! Mondom, hogy semmi baja, egészen jó.

— En pedig azt mondom, hogy nem jó. Nézd meg jól, magad is láthatod, hogy hamis.

— En pedig azt mondom, hogy nem hamis.

— No, így akár reggelig is vitatkozhatunk, még sem fogjuk tudni, kinek van igaza. De ott ülnek mamáék . . . majd megmondja apácska.

Es kezébe kapva a vita tárgyát, egy pénzdarabot, sietett a szülékhez. Odön pedig követte, de éppen nem olyan képpel, melyről a biztos diadal reménye sugárzott volna.

— Apácska! szólt Jolánka; a boltos nem akarta Odöntül elfogadni ezt az ezüst koronát . . . azt mondta, hogy hamis. Odön nem hiszi, én pedig azt állítom, hogy a boltosnak igaza van.

Az apa átvette a pénzdarabot s alig hogy rápillantott, így szólt:

— Persze hogy igaza volt a boltosnak. Hamisítvány, még pedig nagyon gyarló; már a színe is elárulja. De a hangja még inkább.

Elő vett a zsebéből egy ezüst koronát és megcsörgette a padon. Csengő tiszta hangot adott. Aztán megcsörgette a hamisítványt, mely tompán zörgött.

— Nincs ebben egy fillérnyi ezüst sem, mondá az apa. Ügyetlen ólom-öntvény, egy kicsit befuttatva.

— Es ugyan hogy került hozzád ez a hamis pénz, te szeleburdi? kérde a mama.

— Tudom is én! felelé Odön. Budapesten, mikor utra készültünk, vásároltam egyet-mást a zseb-pénzemen. Több boltban váltottam forintost és most már nem tudom, hol kaptam ezt a hamis koronát.

— Pedig rögtön észre vehetted volna, ha csak egy keveset is vigyázol a pénzedre, jegyzé meg az apa. Hanem persze, mindig szeleburdi vagy. Nem okultál azon sem, hogy nem régiben, mikor egy tiz-forintost váltottál számomra a szivaros boltban, egy koronával kevesebbet hoztál.

— Igaz! vallotta meg Odön. De hát nem gondoltam, hogy megint rászednek, hogy mind-untalan csalókkal akad dolgom. Ez bosszantó! Bizony, apuska, kicserélhetéd ezt a hamis pénzt egy igazival.

— Szó sincs róla, barátocskám. Kiváncs-e multkor, hogy térítsd meg a káromat?

— Az . . . az más! De mit csináljak én ezzel a hitvány ólom-darabbal? Nem vásárolhatok rajta semmit.

— Nem bizony. Még csak megkísérled sem szabad. Vigyázatlan voltál, viselkedned kell a károdát. Tartsd meg emlékül az ólom koronát s akkor jó hasznát veszed.

— Ugyan mire?

— Arra, hogy mindig emlékeztetni fog erre az esetre és így majd rászoktat, hogy gondosabb légy. Ez bőven meg fogja érni azt az egy koronát, melyet leczke-pénzül fizettél.

Az apa inkább vidáman beszélt, de annyiban mégis egészen komolyan, hogy a hamis pénzt nem cserélte be. Ödönnek nagyon megnyult a képe. Már csak jobban szeretne volna bizni ő, ha igazi ezüst koronához jut, mint hogy azt a jövőbeli gondosság erényét vásárolja meg az elvesztett pénze árán. Amde az apával nem lehetett alkudozni, el volt intézve a dolog.

Messziről kiáltás hallatszott:

— Jolánka! Ödön! Gyertek már!

— Megyünk! Megyünk! felelé Jolánka. Szinte el is felejtettem, hogy az én Mirabellám is ott ül a kis hajóban... Szegevényke talán fél is, hogy nem lát.

Mert épp az a multság folyt, hogy egy kicsi játék-csónakba ültettek be apró bábukat, pojáczákat, Paprika Jancsikát, s hosszú zsinórnál fogva kieresztették messzire a vízre. Nem fenyegette semmi veszedelem a hajókázó báb-társaságot, mert a tó egészen csendes volt. Egyik-másik fiu le is vetette a cipőjét, felgyürközött és begázolt a sekély parti vízbe, hogy annál messzibbre eresztthesse a kis csónakot. Jó kedvük volt, hát jól mulattak ezen is.

Csak Ödön állt félre boszus képpel és szorongatta zsebében az ólom koronát. Egyszer-kétszer elő is huzta; de aztán mégsem tette.

Pedig jó lett volna, ha megteszi.

— Mi a bajod Ödön? Megette a tyuk a kalácsodat? Miért nem jössz ide hozzánk?... kérdék a pajtások.

— No bizony! felelé Ödön foghegyről. Érdemes is olyan haszontalan játék-csónakkal vesződni.

— Játéknak az is jó. Persze, hogy jobb volna, ha magunk csónakázhatnánk a bábuk helyett; de hát, sajna, mi nem férünk bele a csöpp csónakba.

— Elférnénk bezzeg a Palkó csónakjában, jegyzé meg Jolánka. Ni, épp most köt ki.

Alig néhány lépésnyire tőlük épp ekkor ért partot egy jókora csónak, melyben egy körül-belül tizenhét éves ifju ült. Ez volt Palkó, akit már ismertek, mert többször találkoztak vele itt a viznél, egyszer-mászor bele is ültek a csónakjába. Nagyon jó képű, szelid tekintetű legény volt és most is illedelmesen köszönt a gyermekeknek.

— Palkó, bizony megcsónakáztathatnál bennünket egy kicsit! kiáltá feléje Jolánka.

— Meg is tenném szívesen, kisasszonykám, felelé Palkó. De most haza köll mennem, hogy utána nézzek a beteg öreg apámnak. Azután meg már mindjárt sötét is lesz. De nem sokára feljön a hold... akkor szép ám a Balaton! Ha tetszik, eljövök akkor.

Csónakázás hold-világnál! Ez nagyszerű volna! Ez a Palkó igazán remek fiú! Mindnyájan el voltak ragadtatva. De a nagy öröm csak rövid ideig tartott, mert egyikök így szólt:

— Csak hogy olyankor mi már vacsorálunk, vacsora után pedig szüleink nem eresztenek többé a tóhoz.

Ez nagy akadálnak látszott, ámde nem volt igazán az.

— Kérje meg kiki a szüleit, hogy ma kivételesen ide jöhessünk, csónakázhassunk Palkóval, ajánlotta Jolánka.

— Nagyon helyes! Várj itt egy kis ideig, Palkó! Mindjárt adunk hírt róla, széna-e vagy szalma.

A szép terv nem ütközött akadályokba, legfőképp, mert az Ödön és Jolánka apja így szólt:

— Jól van, legyen meg a kedvetek. Csakugyan szép csendes, hold-világos este lesz és én magam is ott leszek veletek.

Ennek hír kapták szülei Palkóhoz.

— Megtá... légy ám pon...

Nagyon p... nyájasan, fér... is, a kiránd... helyezkedtek izmos kézzel a kormány-l...

Igazán gy... az ezüstös ho... nagy vizen. L... egy-egy nótá... vidáman ese... gyobb bará... atyja is nyá... nek a fia, m...

— Halász... bírt a mun... Palkó. De a... érte utól a... a partra és... Nagy beteg l... soha sem is...

— Hát m...

— Én ke... szerényen. I... csak hogy... apámnak és...

— Derék... A gyerme... szerették a... csónakázás... megjutalmaz... buzdulnak:

— Mi is... mennyi telik...

Mindnyája... tak, mind-eg... a holdog Pa... pénzzel a m...

Bele nyult... ször is az a... kezébe. Es e... gondolat ötl... adhat tul ra...

Ennek hírére a többi pajtások is megkapták szüleiktől az engedelmet. Siettek is Palkóhoz.

— Megtartjuk a kirándulást... Itt légy ám pontosan, mire a hold fölbukkan!

Nagyon pontosak voltak mindnyájan: a nyájasan, fényesen ragyogó hold is, Palkó is, a kiránduló társaság is. Kényelmesen helyezkedtek el a nagy csónakban. Palkó izmos kézzel evezett, míg a Jolánka apja a kormány-lapátot fogta.

Igazán gyönyörűség volt ez a csónakázás az ezüstös hold-fényben csillogó, tükör-sima nagy vizen. Messzire beveztek a tóra, néha egy-egy nótára is rázendítettek, majd megvidáman csevegtek, Palkóval pedig még nagyobb barátságot kötöttek. A Jolánka atyja is nyájasan kérdezősködött tőle, kinek a fia, miből élnek.

— Halász volt az édes apám, és amíg birta a munkát, elég jól megvoltunk, felelé Palkó. De a mult télen nagy hó-förgeteg érte utól a tó jegén, nem tudott kivergődni a partra és félig megfagyva találtuk meg. Nagy beteg lett, keze-lába megbénult, talán soha sem is lesz már ép ember belőle.

— Hát most miből éltek?

— Én keresek, amit tudok, felelé Palkó szerényen. De bizony az nem sok, éppen csak hogy kenyérre telik szegény öreg apámnak és kis testvéremnek.

— Derék fiú vagy, mondá az Ödön apja.

A gyermekek most még inkább megszerették a jó Palkót és mikor a kellemes csónakázás véget ért és az Ödön apja megjutalmazta Palkót, a gyermekek is fölbuzdulnak:

— Mi is adjunk neki valamit!... kitől mennyi telik.

Mindnyájan módos szülék gyermekei voltak, mind-egyiknek bőven volt zseb-pénze s a boldog Palkónak szépen megtelt csengő pénzzel a marká.

Bele nyult a zsebébe Ödön is és legelőször is az a hamis ólom korona akadt a kezébe. És ekkor, hajh!... egy csuf, rossz gondolat ötlött az eszébe. Most haszonnal adhat tul rajta... oda nyomja a Palkó

markába, aki nem fogja tudni, melyik pénzdaráb kitől való, a halvány hold-fénynél rá sem ismerhet és ha holnap látja is, hogy hamis, majd módját ejti, hogy tovább adja; ha pedig ez nem sikerül neki, akkor sincs kára, hiszen ajándékba kapta.

Nem ért rá, hogy sokáig gondolkozzék. Elő vette a hamis koronát s oda nyomta a Palkó markába.

Általános volt a megelégedés a jól sikerült kirándulás fölött, de legboldogabb persze a jó Palkó volt, aki nem győzött hálálkodni.

— Két hét alatt sem keresek ennyit! Hogy fog örülni szegény jó apám!

Ennek meg a gyermekek örültek és vidáman, elégedetten tértek nyugalomra.

Azaz, nem mindnyájan. Ödön hirtelen elfordult, mikor a Palkó meleg köszönő szavait hallotta. Jól is tette, mert észre vehették volna, hogy a füle czimpájáig elvörösödött. És valami sajátságos kellemetlen érzés fogta el, amelyet eddig nem ösmert. Le is feküdt, de ez a kellemetlen érzés csak nem tágitott.

Nem biz' az, még másnap sem. Kivált mikor Jolánka és a többiek megint a tó felé tartottak és őt is hívták. Hirtelen nagy olvasó kedv lepte meg. Azt mondogatta, hogy egy nagyon érdekes könyvet akar végig olvasni, hát inkább félre vonul csendes, árnyékos helyre. Kedvetlenségét azonban nem tudta egészen elpalástolni, úgy hogy Jolánka aggódva kérdé:

— Talán beteg vagy, Odönkém?

— Dehogy vagyok beteg!

— Akkor hát bizonyosan össze pöröltél a fiukkal, azért nem akarsz közéjük jönni.

— Dehogy pöröltem! Nincsen semmi bajom, ha mondom. Csak olvasni akarok.

Jolánka kissé csodálkozva távozott. Még inkább csodálkozott volna, ha látja, miképen olvassa Ödön azt a nagyon érdekes könyvet, merően bámulva nem a könyv betüire, hanem a levegőbe és nagyon elgondolkodva valamin, ami nem igen kellemes lehetett, mert ugyan-csak komoran ránczolta össze a homlokát.

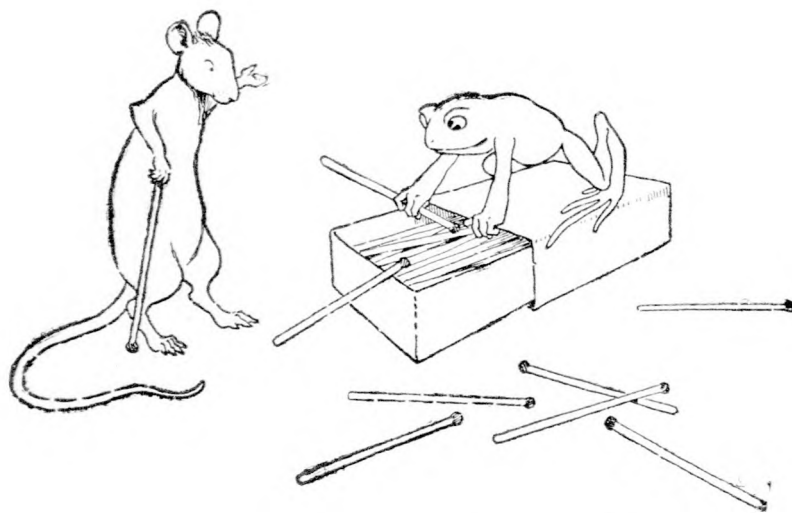
Később mégis rászánta magát, hogy játsszó-társai közé menjen és nagyon rajta volt, hogy megint olyan vagnak lássák, mint az előtt; de ez nem igen akart sikerülni. Különösen ha arról beszéltek, hogy újabb kirándulást rendeznek Palkóval, akkor Ödön mindig egyéb beszélni valót talált;

ha pedig Palkó jelent meg ott a parton, no akkor Odönnnek rögtön nagyon sietős dolga akadt otthon, úgy hogy szinte futva távozott.

Miért? Tudta már ő jól. Nem mert a szemébe nézni annak a jó fiúnak. Hiszen ez talán nem is tud még semmit. De mi

A TALÁLT KINCS.

I.



*Brekeke és Czinczi nagy kincset találtak.
Bennre kíváncsián törtak-kapargáltak.*

haszna, mikor tudja más valaki? Az a titkos kis-biró, aki nem enged többé nyugodnia... a saját lelki-ismerete.

Még azonban biztatta magát, hogy lassanként majd elfelejti az egészet.

— Most már sajnálom ugyan, hogy tettem... de nem segíthetek rajta. Nem is szükséges... így sincsen semmi baj.

De harmad-napra ugyancsak kiábrándult ebből a bizakodásából.

A telep fő-utcáján sétált végig, mikor a boltbul, melyben ő is vásárolt már egyet-mást, haragos kiáltozást hallott. Ráismert a boltos hangjára.

— Takarodjál innen, semmirevaló! Azt hiszed, ugy-e, hogy rászedhetsz? Rajta

vesztettél é
csend-örök k
hamisító ban
vagy.

E fenyege
jelent meg
sípadt volt.

szédet. Majd
kezemben a

Palkó nem
megzavarodva
észre sem vé
nál is halava
szállta meg
baja volt Pa

vesztettél és lesz rá gondom, hogy a csend-örök kikutassák az egész csaló és hamisító bandát, amelynek bizonyosan tagja vagy.

E fenyegető beszéd közben Palkó alakja jelent meg a bolt ajtajában. Egészen sápadt volt, szinte kikelve a képéből s

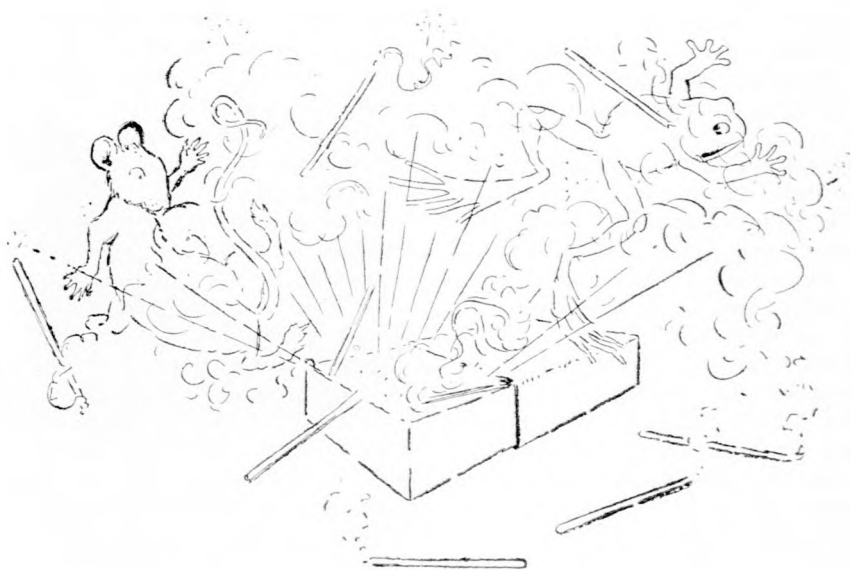
roppant izgatottsággal ő is majdnem fenyegető hangon felelt a boltosnak:

— Csalónak engemet ne mondjon! Szegények vagyunk, de mindenki tudhatja rólunk, hogy inkább éhen halunk, hogyszem a böcsület utjáról letérjünk.

— Jól van, jól! Ismerjük az ilyen be-

A TALÁLT KINCS.

II.



*Egyszerre, jaj! ... a sok gyújtó-szál fölrobban! ...
Nem jó kotorászni idegen dologban.*

szédet. Majd kiderítjük az igazat. Itt a kezemben a bizonyíték!

Palkó nem felelt többet, hanem egészen megzavarodva sietett el a tó irányában, észre sem véve Ödönt, aki talán még nálánál is halaványabb lett. Kinos sejtelem szállta meg ... mint ha tudná, micsoda baja volt Palkónak a boltossal.

De hát ha mégsem az? Meg köll tudnia, nincs többé nyugodalma. Követte hát Palkót, akit a tónál talált, a csónakja orrán ülve és az arcán végig gördülő könnyecskéket elmorzsolgatva. Olyan elkeseredés tükröződött a máskor szelid, jó fiu képén, hogy Ödön egészen meghökkent. Majdnem félve közeledett hozzá.

— Mi a bajod, Palkó?... kérdé habozva. Hallottam, mikor a boltossal pöröltél... mi bajod vele?

— Nagyon nagy a bajom, felelé Palkó szomorúan. Csalónak, hamisítónak mondott... és annak fog elhíresztelni... és akkor vége a böcsületemnek... pedig egyebem sincs!

— Hogy meri azt mondani, mikor tudhatja, hogy becsületes fiu vagy?

— Azt hiszi, hamis pénzzel akartam megcsalni. Vásároltam egyet-mást és ezüst koronát adtam neki; de azt mondja, hogy hamis, hogy ólomból való. Én pedig nem tudtam, nem nézegettem azt a pénzt, mert különben eldobtam volna. Inkább koplalok, hogy sem rászédjek valakit.

— I... igen... persze. Ha nem tudad, nem is vagy hibás.

— Csak hogy az ilyen magamforma szegény ördöggről hamar elhisznek minden rosszat. A boltos híresztelni fogja, talán föl is jelent, még talán be is csuknak, mint ha én csináltam volna azt a hamis pénzt. Csuffi leszek, ujjal fognak rám mutatni, munkát sem kapok... És jó édes apámat sirba viszi a szegény!

S a szegény fiu eltakarta az arcát, míg Ödön sápadt lett mint a fal. Most látta csak igazán, mi következett az ő tettéből. Hát még mikor Palkó fölsóhajtott:

— Hejh, de csak gonosz lelke van annak, aki azzal a hamis pénzzel megcsalt engemet.

— És... nem tudod, kitől kaptad?

— Nem tudhatom. A héten egy kosár halat adtam el és néhány koronát kaptam. Aztán multkor este az urfiéktől kaptam pénzt... de az urfiék már csak nem fizetnek hamis pénzzel, hogy szerencsétlenné tegyenek vele egy ilyen szegény fiut, amilyen én vagyok!

— Persze... persze... de hát... tudod... tudod, tévedés történhetik.

Palkó csodálkozva nézett Ödönre. Mint ha sejteni kezdett volna valamit. Kimondani azonban dehogy merete volna! Am Ödön, ha meggondolatlan hebe-hurgya volt is, de

gonosz nem volt. Hogy ez a becsületes jó fiu szerencsétlenné legyen ő miatta és átkozva emlegesse megrontóját... nem!... azt nem viselhette el. Elszánta magát.

— Várj itt, Palkó, mindjárt vissza térek és valamiképen minden esetre segítünk a bajodon.

Haza sietett. Még csak azt tudta, hogy valamely módon jóvá kell tennie a hibát; de hogy miképen, azt nem tudta. Pénze csak néhány fillér volt, azzal nem segíthet.

Egy-két pillanatig habozva állt meg; de aztán egyenest az apjához ment.

No, az bizony keserves néhány percz volt, mikor őszintén megvallott apjának mindent. De vitézül megcselekedte és talán éppen ezzel vette is elejét apja haragjának. Persze, az apja azért mégis jól megmosta a szeleburdi fejét, de azután meg is mutatta az utat, melyen jóvá teheti a bajt, a módját is megadta.

Rövid idő múlva Ödön ismét ott termett Palkónál és most már komolyan ugyan, de nyugodtan mondá:

— Gyere velem, Palkó. Mindjárt rendbe hozzuk a dolgodat.

Meglepődve követte Palkó. Egyenest a boltoshoz mentek, akihez Ödön így szólt:

— Ez a jó fiu az imént rossz pénzzel fizetett itt, de nem hibás benne, nem szabad őt gyanusítani. Azt az ólom koronát minap este a sötétben tőlem kaptam. Itt van helyette egy igazi, jó korona.

— Ez már más! szólt a boltos. Igaz, hiszen emlékszem is, néhány nappal ez előtt éppen az urfinak adtam vissza ilyen hamis pénzt. Hát ez ugyan-az? No, jobb lesz, ha nem tartogat effélét a zsebében, akkor nem történik ilyen tévedés. Így már rendben vagyunk Palkó fiam, és amit mondtam, azt vegyüek úgy, mint ha nem mondtam volna.

Földerült a Palkó képe s megkönnyebbülten sóhajtott föl:

— Hála Istennek, csak hogy kiderült a tévedés!

— Ki, és nem is fog ismétlődni, ugy-e. Ödön urfi? szólt a boltos. Teszek is róla.

Fogta a m
rabra szelte a
bokat oda a

— Így ni
már ott tart

Mit gondo
nem tudhat
szóltak, mert
zott, igaz le

Ödön meg
emlékeztetők
kis-bíró, a
rég jó kedve
lett és a jó
lemes csóna
vizén.



E
E
E
B

Ha e város-
alá, akkor a ke
ros nevét kapju

A megfejtők
jutalom-nyerem

Költemények
meknek gyűjt
lába köve.

Fogta a nagy czukor-vágót és négy darabra szelte a hitvány ólom koronát. A darabokat oda adta Ödönnek.

— Így ni! Ha úgy tetszik, így most már ott tartogathatja a zsebében.

Mit gondolt a boltos, mit gondolt Palkó: nem tudhatni. Kiméletesek voltak, nem szóltak, mert látták, hogy Ödön, ha hibázott, igaz lelki bátorsággal jóvá is tette.

Ödön meg is tartotta az ólom-darabokat, emlékeztetőnek. De, hogy azt a hatalmas kis-birót, a lelki-ismeretét, kibékítette, a régi jó kedve is visszatért, újra vig pajtás lett és a jó Palkóval azután még sok kellemes csónakázást rendeztek a Balaton vizén.



Rejtett név.

Eszék	Nánás
Eger	Czepléd
Eperjes	Déva
Brassó	Rohoncz

Ha e város-neveket helyesen sorozzuk egymás alá, akkor a kezdő-betűkből ismét egy magyar város nevét kapjuk.

A megfejtők nécsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Virág-csokor“.

Költemények és elbeszélések. Emléklül jó gyermekeknek gyűjtötte **Füssy Tamás**. Színes táblába kötve.

NAGYRA TERMETT KIS FIU.

(Képpel a 360. lapon.)

*Tekintsétek csak e kedves
Arany-szöke főkét!
Édes anyja, három gyermek —
Öröm nézni őket.*

*A nagyobbik lányka haja
Aranyos ömlésben;
A piczike, tömzsi lábu,
Mamája ölében.*

*Oldalt áll a legidősbik,
Tartása mi büszke!
Szemeiben ott ragyog már
A tett-vágynak üszke.*

*Érzi is már, tudja is már
Mi a küldetése:
Rá királyi korona néz,
S szereti hű népe.*

*Oláhország s Moldovának
Lesz uralkodója —
Csak életét, ifju lelkét
A jó Isten ójja.*

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LIX. köt 21-dik számában közölt rejtett folyó-nevek megfejtése:

Tisza, Szamos, Sajó, Olt, Szeret, Temes, Árva, Garam, Zala, Latorcza, Körös, Ilva (Ér), Vág, Sió, Maros, Duna, Béga, Rába, Ipoly, Lajta.

Helyesen fejtették meg: Schön Ilona, Leipniker Ilonka és Mátyás, Vámosy Loránt, Sárkány Agát, Rémi M. (Már sokszor megjegyeztem, hogy a családi körben használt szokatlan bevezető nevek nem nyilvánosság elé valók. Jövőre tehát igazi nevedet ird alá, másképp nem vehetem figyelembe. F. b.), Ranschburg Béla, Jurenák Gizi, Kövesi Jenő, Spiegel Illa és Andor, Luczenbacher Ada, Máder Hedvig és Emma, Stein Márton, Bayer

Anti, Farkas Gyula, Kiss Margit, Hirsch testvérek, Veres László, Schwartz Irén, Kövér Margitka, Starzsinszky István, Gáldonyi László, Somogyi Margit, Materny Rózsika és Margit, Debitzky Jolán, Friedmann Ernő József, Naschitz Gyuri, Lengyel Margit és Kálmán, Szántó Olga és Ernő, Haksch Mariska, Háy Irén és Julia, Téry Marianna, Kazy Péter, Benkő Márta és Iván, Boros Margit, Gutman Erzsike, Véghegyi Lajoska, Weiszberger Anikó és Teri, Kalmár Endre, Sinkovics Clarisse, Hauer Dóra és Ernő, Weiss Róbert, Forster Jolán, Csia Erzsike, Engel Katinka (Sajátkezű írást kívánok, F. b.) Szilágyi Ernő, Thaly Florence, Badiés Gizella, Kováts Bella és Géza, Szinyei Otmár, Vörösmarthy Iduska, Weisz Katicza, Veress Gizike és Józsi, Lehoczky Agáta, Pap Lilike, Endrefy Vilma, Kunváry Györgyike és Ernő, Létmányi Lilike és Laczika, Laukó Sári, Hollós László, Bontz Renée, Hajós Pál és László, Kohn Gizella, Hirsch Emma, Fancsovits Jenő, Hudák Dezső, Metzger Károly, Kovács Esztiike.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Kiss Margit*, Budapesten, kinek a jutalom-könyvet (*Kis mesekönyv*, válogatott mesék a *Grimm testvérek* gyűjteményéből, számos fametszetű ábrával, díszes angol vászon-kötésben, a »*Forgó bácsi könyvtára*« című sorozat egyik önálló kötete) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »*KIS LAP*« LIX. köt. 20-ik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Janny Gizuska, Hudák Dezső, Hirsch Emma és Laczi, Gutman Erzsike, Zádor Jenő.



Katona Béla. Elég furcsa, hogy van étel, amely akkor jó, ha rossz. Ez ellenmondásnak látszik.

Részletes magyarázatul ennyit: a lud mája p. o. annál jobb, mentül nagyobb és fehérebb. Már pedig a máj elzsirosodása betegség. Betegsége a libának is. Bele is halna idő előtt, ha ennél még korábban le nem ölnék. A karfiol gümői szintén betegsége a növénynek. Aztán van növény, amelyet csak akkor élvezhetünk, ha nyers. Hyen az uborka. Van gyümölcs, amely csak akkor ízlik, midőn poshadásnak indult. Hyen a nospolya és berkenye. És van állat, melyet kedvelői csak akkor élveznek igazán, ha még eleven. Ez az osztriga. Hogy e fonákságok közül egynemelyik feltűnt neked is, éles megfigyelésednek és helyes gondolkodásodnak dicséretére válik. — **Haksch Mariska.** Ha úgy megszeretted a Rózsika kirándulásait: lehetséges, hogy az újabbakat is közlöm veletek, ha lesznek. Mi az oka annak, hogy a te kedves Mariska nevedet *g*-nal cifrázod fel és Marjškának iratkozol? Erre semmi okod, de még jogod sincs hozzá. Örülj a te szép magyaros keresztnevednek és tartsad tisztelőben. — **Sinkovics Clarissa.** A kedves küldeményed örömet szereztetek. Már most azt szeretném tudni, nem-e volna ajánlatos, vas lemezekre nyomtatni a *Kis Lapot*, hogy Laczika szét ne téphesse. Nagyra nőjjetek! — **Vojtech Boleszláv.** Ahhoz képest, hogy csak egy év óta vagy Magyarországon, a magyar nyelvben való haladásod meglepő. Jelen-e még cseh nyelven is ilyen gyermeki lap, nem tudom; de hiszem, hogy van. A te magas fejlettségű szülőházában szépen virágzik a könyv- s a lap-irodalom. — **Csóka Lajoska.** Tinta-gyártáshoz nem értek; inkább a fogyasztásához. Azt hiszem, kár a tinta-gyártás pecsétes mesterségével foglalkoznod. A fáradtságod nem jutalmazó, mert a tinta valóban olcsó. Apránként sok házi ipart tüntetett el a gép. Azelőtt, főképen faluhelyt, otthon meg is szőtték a fonott lent, kendert; s otthon is mártották a gyertyát. A nagy-városban ez már nem fordul elő s a kenyeret sem otthon sűtik, s mind ritkábban dagasztják is. A házi kenyér is *gyárban* készül. Már a harisnya-kötés is mindinkább gyérül a nagyobb központok családi köreiből, mivel a kötést szintén a gép végezi. Hát sok édes megszokás vész oda a rohamos haladásban. Hiszen maholnap lóra sem lesz szükség. A táviratok és levelek kihördői ez idő szerint apró önmozgó (automobil) kocsikok száguldoznak végig Budapest utcáin. — **Rácz Margit.** Mentül előbb örvendeztess meg visszatért egészséged hírével. — **Fejér Juliska.** Oly későre küldted be kis lányom a 17. számban foglalt rejtvény megfejtését, hogy még az utólagosak sorában sem közölhetem. — **Hajós Pál és László.** Roszcsont Ferke és társai (Rontó Pál, Kósza Dani és Vad Laczi) hol vannak ez idő szerint, azt nem tudja senki. Ha előkerülnek, közlöm velök a ti kívánságokat. Nem igen hiszem azonban, hogy hajlandók lesznek válaszolni, mert szörnyen fáznak az irástól. Különböznéltek őket sok fiuban, akik a 4-től a 12 évig terjedő kort élék. — *Több levélről a jövő számban.*

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, Kerepesi-ut 54. sz., Athenaeum-épület.
Nyomatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.